

Sygn. akt: I C 1435/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 27 września 2018r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Małgorzata Wilkońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 września 2018r

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.**

przeciwko **A. D.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19 940,37 zł. (dziewiętnaście tysięcy dziewięćset czterdzieści złotych trzydzieści siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30.09.2016r do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4 209,70 zł. (cztery tysiące dwieście dziewięć złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. wyrokowi w zakresie punktu 1. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt: I C 1435/16

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł pozew przeciwko A. D., R. D. i J. D. domagając się od pozwanych zapłaty kwoty 22.051,29 zł wraz z odsetkami umownymi równymi czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku, jednak nie wyższymi niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 19.940,37 zł za okres od dnia 10 lipca 2015r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1.998,06 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 30 kwietnia 2010r. L. D. zawarł z powodem umowę kredytu gotówkowego nr (...), na mocy której pozwany udzielił mu kredytu w kwocie 50.000 zł, a L. D. zobowiązał się zwrócić kredyt wraz z odsetkami w 61 ratach miesięcznych. L. D. zmarł w dniu 26 października 2013r., a zgodnie z aktem poświadczenia dziedziczenia spadek po nim nabyli z mocy ustawy spadkobiercy tj. pozwani każdy po 1/3 części spadku wprost. W celu polubownego uregulowania zaległości powód wzywał pozwanych do dobrowolnego spełnienia świadczenia, jednak wezwania do zapłaty okazały się bezskuteczne. Wysokość zadłużenia pozwanych na dzień 25 lipca 2016r. została stwierdzona dokumentem w postaci wyciągu z ksiąg banku i stanowi je: kwota 19.940,37 zł tytułem kapitału, kwota 1.998,06 z tytułu odsetek umownych naliczonych za okres od dnia 13 listopada 2011r. do dnia 9 lipca 2015r., kwota 3.394,68 zł tytułem odsetek karnych za opóźnienie naliczonych za okres od 10 lipca 2015r. do 25 lipca 2016r. oraz kwota 112,68 zł tytułem zwrotu kosztów wezwań i upomnień. Jak wskazuje powód zawierając umowę, z której wynika dochodzone roszczenie, spadkodawca zgodził się na wszystkie postanowienia, w szczególności

na warunki dotyczące naliczenia odsetek za opóźnienie w wysokości umownej oraz naliczenia kosztów czynności windykacyjnych. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanych powód wskazał przepisy art. 922 kc i 1030 kc.

(pozew k. 3-4)

W dniu 2 września 2016r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 1187/16 Sąd Rejonowy w Gdyni wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwany, uwzględniając żądanie pozwu w całości.

(nakaz zapłaty k. 73)

Pozwany A. D. złożył sprzeciw od wyżej opisanego nakazu zapłaty, uznając powództwo w części dotyczącej należności głównej w wysokości 19.940,37 zł oraz wnosząc o oddalenie powództwa w zakresie żądania odsetek umownych oraz kosztów wezwań i upomnień. Pozwany przyznał, iż jest spadkobiercą L. D. i przyjął spadek po ojcu wprost. Pozwany nie wiedział jednak, iż jego ojciec zawarł umowę kredytową z powodem, gdyż ojciec nigdy go o tym nie informował ani nie mógł dowiedzieć się z innych źródeł. Nadto, pozwany nigdy nie otrzymał wezwania do zapłaty od powoda lub podmiotów działających na jego zlecenie. Dołączone do pozwu wezwania zostały przesłane na adres, pod którym pozwany nie przebywa. Zdaniem pozwanego, aby mógł żądać obciążania pozwanego kosztami odsetek oraz kosztami dodatkowymi musi on udowodnić, że pozwany wiedział o zawarciu kredytu i był wzywany do zapłaty, jednak takich dowodów powód nie dołączył. Nadto, pozwany podał, że powód nie wskazał dlaczego domaga się zapłaty odsetek od wskazanych w pozwie dat. Niezależnie od powyższego pozwany podniósł, że powód nie załączył do pozwu integralnych części umowy kredytowej w postaci Regulaminu kredytowania i Taryfy opłat i prowizji. Pozwany wniósł o rozstrzygnięcie o kosztach na podstawie art. 101 kpc, ewentualnie na podstawie art. 102 kpc.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 84-85)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 kwietnia 2010r. L. D. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Na podstawie wyżej powołanej umowy Bank (...) S.A. udzielił L. D. kredytu w kwocie 50.000 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb konsumpcyjnych. Kredyt i odsetki miały być spłacone w 61 miesięcznych równych ratach. Zgodnie z § 3 umowy od udzielonego kredytu bank pobierał odsetki według stawki stałej. Oprocentowanie kredytu wynosiło 15,99 % w stosunku rocznym. W myśl § 7 ust. 4 niespłacona przez kredytobiorcę w terminie należność banku z tytułu kredytu (należność przeterminowana) od dnia następnego była oprocentowana według stopy wskazanej w § 9. Wedle § 9 ust. 1 umowy kredytowej oprocentowanie należności przeterminowanych równe było czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP i na dzień zawarcia umowy wynosiło 20 % w stosunku rocznym. Stosownie do § 4 ust. 1 opłaty i prowizje związane z udzieleniem pożyczki pobierane były zgodnie z obowiązującą w dniu dokonywania czynności „Taryfą opłat i prowizji pobieranych przez Bank (...) S.A. za czynności bankowe dla ludności”. Wedle § 9 ust. 3 na koszty, których obowiązek poniesienia przez kredytobiorcę może powstać w związku z niewykonywaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy składają się: koszty wezwań, upomnień i zawiadomień wysyłanych do kredytobiorcy zgodnie ze stawkami wynikającymi z wyciągu z Taryfy, koszty wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: umowa o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010r. k. 56-61)

W dniu 26 października 2013r. kredytobiorca L. D. zmarł.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza W. O. rep. A 10952/2013 k. 8-10, przesłuchanie pozwanego A. D. płyta CD k. 202)

Spadek po L. D. – na podstawie ustawy – nabyli: A. D., R. D. i J. D. – każde z nich w 1/3 części spadku wprost.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza W. O. rep. A 10952/2013 k. 8-10, przesłuchanie pozwanego A. D. płyta CD k. 202)

Dotąd nie doszło do działu spadku po L. D..

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: przesłuchanie pozwanego A. D. płyta CD k. 202)

Przed wniesieniem pozwu wierzyciel nie wzywał skutecznie pozwanego do zapłaty.

(dowód: przesłuchanie pozwanego A. D. płyta CD k. 202)

W dniu 25 lipca 2016r. Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nr (...), wskazując, że z wyżej wskazanej umowy kredytowej wynika zobowiązanie, na które składa się: kapitał w kwocie 19.940,37 zł, odsetki umowne naliczone za okres od dnia 13 listopada 2011r. do dnia 9 lipca 2015r. w kwocie 1.998,06 zł, odsetki z tytułu opóźnienia naliczonych za okres od 10 lipca 2015r. do 25 lipca 2016r. w kwocie 3.394,68 zł, koszty wezwań i upomnień w kwocie 112,68 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nr (...) k. 65)

Na podstawie umowy przelewu z dnia 30 listopada 2016r. oraz umowy rozporządzającej z dnia 27 lutego 2017r. Bank (...) S.A. z siedzibą we W. zbył wierzytelności wynikające z umowy kredytowej nr (...) na rzecz easyDEBT Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.. Natomiast, na mocy umowy przelewu zawartej w dniu 10 marca 2017r. przedmiotową wierzytelność nabył (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W..

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o umowę przelewu wierzytelności z dnia 10 marca 2017r. k. 120-133, umowę przelewu wierzytelności z dnia 30 listopada 2016r. k. 137-165, umowę rozporządzającą z dnia 27 lutego 2017r. k. 134-136)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda oraz dowodu z przesłuchania pozwanego A. D..

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwości i wiarygodności wymienionych powyżej dokumentów. Podkreślić bowiem należy, iż dowód w postaci aktu poświadczenia dziedziczenia ma charakter dokumentu urzędowego i w związku z tym korzysta z domniemania autentyczności i domniemania zgodności z prawdą wyrażonych w nim oświadczeń, zaś w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała powyższych domniemań w trybie art. 252 kpc. Nadto, za w pełni wiarygodne należało uznać także wymienione powyżej dokumenty prywatne w postaci umowy kredytowej, umów przelewu wierzytelności czy wyciągu z ksiąg rachunkowych banku, albowiem autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony. Powyższe dokumenty nie noszą żadnych śladów podrobienia, przerobienia ani innej ingerencji w ich treść w związku z czym treść i forma przedmiotowych dokumentów nie budzi także żadnych wątpliwości Sądu. Dodatkowo, Sąd miał na uwadze, że żadna ze stron nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod wyżej wskazanymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

Sąd dał również wiarę zeznaniom pozwanego A. D.. W ocenie Sądu zeznania te są szczerze, wewnętrznym spójne i nie budzą żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego bądź też logicznego rozumowania.

Podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy art. 922 § 1 kc, art. 1030 kc i art. 1031 § 1 kc. Stosownie do art. 922 § 1 kc prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi IV Kodeksu cywilnego. Natomiast wedle art. 1030 kc do chwili przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko ze spadku. Od chwili przyjęcia spadku ponosi odpowiedzialność za te długi z całego swego majątku. W myśl art. 1031 § 1 kc w razie prostego przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe bez ograniczenia.

Z treści przedłożonych przez stronę powodową dokumentów jednoznacznie wynikało, że poprzedników prawnych stron tj. Bank (...) S.A. z siedzibą we W. oraz L. D. łączyła umowa o kredyt gotówkowy nr (...) zawarta w dniu 30 kwietnia 2010r., na mocy której kredytobiorca otrzymał kredyt w wysokości 50.000 zł z obowiązkiem jego spłaty w 61 miesięcznych równych ratach. Powyższe okoliczności jednoznacznie wynikają z dokumentu prywatnego w postaci umowy kredytu. Nadto, w świetle zebranego materiału dowodowego nie ulegało wątpliwości, że w trakcie trwania stosunku prawnego kredytu tj. w dniu 26 października 2013r. L. D. zmarł, co wynika z przedłożonego odpisu aktu poświadczenia dziedziczenia. W chwili śmierci kredytobiorcy do spłaty pozostawał kapitał kredytu w kwocie 19.940,37 zł, co było okolicznością bezsporną, dodatkowo potwierdzoną za pomocą dowodu z dokumentu prywatnego w postaci wyciągu z ksiąg bankowych. Strona powodowa wykazała także, przedkładając odpis aktu poświadczenia dziedziczenia, że spadek po L. D. na podstawie ustawy nabyły jego dzieci tj. pozwani A. D., R. D. i J. D. – każde z nich w 1/3 części spadku wprost. Z kolei, z zeznań pozwanego wynika, że nie przeprowadzono działu spadku po L. D.. Z tego względu powód mógł dochodzić zapłaty całego długu solidarnie od pozwanych spadkobierców. Wreszcie, nie budziło wątpliwości Sądu, że – na mocy kolejnych przelewów – wierzytelność wynikającą z umowy kredytowej nabył ostatecznie (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Powyższa okoliczność została udowodniona za pomocą dokumentów prywatnych w postaci odpisów umów przelewu wierzytelności z podpisami notarialnie poświadczonymi. Jednocześnie, należy wskazać, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany A. D. uznał powództwo w zakresie niespłaconego kapitału kredytu w kwocie 19.940,37 zł. Zgodnie z treścią art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z wymienionych w powyższym przepisie okoliczności niedopuszczalności uznania powództwa. Z tych względów, powództwo w tej części podlegało uwzględnieniu.

Natomiast, w ocenie Sądu bezzasadne okazało się żądanie o zapłatę odsetek umownych, a także kosztów wezwań i upomnień. Zważyć bowiem należy, że pozwany nie był stroną umowy kredytowej zawartej z poprzednikiem prawnym powoda, a zatem nie wiąza go obowiązki określone w umowie, w tym obowiązki w zakresie zapłaty odsetek umownych i karnych. Należy bowiem stwierdzić, że umowa kredytowa uległa rozwiązaniu z chwilą śmierci kredytobiorcy tj. z dniem 26 października 2013r. Wskutek dziedziczenia ustawowego pozwany nie stał się stroną stosunku kredytu, lecz jedynie odpowiada za dług odziedziczony po spadkodawcy, który stał się wymagalny w dniu otwarcia spadku. Nie sposób zatem podzielić stanowiska strony powodowej co do zasadności naliczania odsetek umownych. Odsetki, jakimi powód obciążył spadkobierców, nie stanowią bowiem skutku ich własnego zaniechania (opóźnienia), lecz ewentualnie opóźnienia spadkodawcy. Zwrócić przy tym należy uwagę, że z treści pozwu wynika, że wierzyciel naliczał odsetki także za okres następujący już po śmierci kredytobiorcy. W pozwie wskazano bowiem, że roszczenie obejmuje odsetki karne za opóźnienie wyliczone za okres od 10 lipca 2015r. do 25 lipca 2016r., a także odsetki umowne naliczone do dnia 9 lipca 2015r., tymczasem spadkodawca zmarł w dniu 23 października 2013r. W toku niniejszego postępowania strona powodowa nie wykazała, aby którykolwiek z poprzedników prawnych powoda wzywał pozwanego do zapłaty przed wytoczeniem niniejszego powództwa. Co prawda do pozwu dołączono kopię przedsądowego wezwania do zapłaty wystawionego przez firmę windykacyjną (...) S.A., a datowanego na dzień 19 maja 2016r., w którym określono siedmiodniowy termin do zapłaty, jednakże nie dołączono dowodu doręczenia tego wezwania pozwanemu. Natomiast, pozwany stanowczo zaprzeczył, by przed doręczeniem pozwu kiedykolwiek był wzywany do zapłaty, nadto zakwestionował skuteczność wezwania skierowanego na adres wskazany w powyższym wezwaniu (G., ul. (...)), podnosząc, że nie przebywa pod wskazanym adresem. W tych okolicznościach, jako pierwsze, skuteczne wezwanie do zapłaty należało potraktować dopiero pozew w niniejszej sprawie, który został pozwanemu doręczony w dniu 29 września 2016r. (vide: zpo k. 79). Skoro, pozwany nie został skutecznie wzywany do zapłaty, to brak jest podstaw do obciążenia go obowiązkiem zapłaty odsetek za opóźnienie za okres wcześniejszy niż data doręczenia pozwu. W ocenie Sądu obciążenie pozwanego ujemnymi konsekwencjami zdarzenia, którego pozwany nie wywołał, na które nie miał żadnego wpływu i któremu nie mógł zapobiec jest nie do pogodzenia z zasadami słuszności. Bez wątplenia do natychmiastowej wymagalności wierzytelności nie doszło wskutek okoliczności, za które pozwany ponosi odpowiedzialność. Zdarzenie, powodujące skutek w postaci natychmiastowej wymagalności kredytu, miało charakter losowy i z tego względu nie można pozwanemu postawić zarzutu zawinienia. Pozwany nie miał także wiedzy co do

istnienia przedmiotowego długu spadkowego, albowiem nie był wcześniej wzywany przez wierzycieli spadkodawcy do zapłaty. W ocenie Sądu, działanie powoda, zmierzające do obciążenia pozwanego będącego spadkobiercą kredytobiorcy, odsetkami umownymi nie czyni zadość poczuciu sprawiedliwości oraz słuszności i nie zasługuje na ochronę prawną. W ustalonym stanie prawnym nie można pozwanemu postawić zarzutu dotyczącego naruszenia stosunku obligacyjnego, skoro nie był stroną umowy. Nadto, należy zauważyć, że w świetle przedstawionych przez powoda dowodów nie można stwierdzić, że doszło do naruszenia warunków spłaty przez samego kredytobiorcę (kredytodawca nie wypowiedział bowiem umowy np. z powodu zaległości w spłacie rat kredytu etc.), lecz kredyt został postawiony w stan wymagalności z uwagi na śmierć kredytobiorcy. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że wobec zakwestionowania roszczenia w zakresie dotyczącym odsetek kapitałowych oraz kosztów powód nie wykazał sposobu wyliczenia tych odsetek ani też faktu poniesienia przez niego kosztów związanych z windykacją długu. Poza wyciągiem z ksiąg banku nie przedłożono żadnych dowodów na te okoliczności.

Mając zatem na uwadze wskazane powyżej okoliczności, na mocy art. 922 § 1 kc, art. 1030 kc i art. 1031 § 1 kc Sąd uwzględnił powództwo w zakresie w jakim pozwany uznał powództwo tj. co do kwoty 19.940,37 zł. Nadto, na mocy art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc Sąd zasądził od tej kwoty odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu pozwu tj. od dnia 30 września 2016r. do dnia zapłaty. Na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 kpc w powyższym zakresie Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności, o czym orzekł w punkcie czwartym sentencji wyroku.

Natomiast, z przyczyn wskazanych powyżej, na mocy art. 922 § 1 kc, art. 1030 kc i art. 1031 § 1 kc stosowanych a contrario powództwo podlegało oddaleniu w pozostałym zakresie.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 101 kpc. Zgodnie z przepisem art. 101 kpc zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Jak wskazuje się w doktrynie w rozumieniu przepisu pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli jego postępowanie i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, iż strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa (por. A. Zieliński (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 9, Warszawa 2017). W przedmiotowej sprawie strona powodowa nie wykazała w żaden sposób, aby przed wytoczeniem niniejszego powództwa wzywała pozwanego do zapłaty roszczeń objętych pozwem. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu jest długiem spadkowym, który pozwany nabył w drodze dziedziczenia po dłużniku, to pozwany nie miał świadomości istnienia i wysokości takiego długu. Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego, że w przypadku zgłoszenia roszczeń przed wniesieniem pozwu, spełniłby przedmiotowe świadczenie. Uznana przez pozwanego należność stanowiła 90 % kwoty dochodzonej pozwem. Zatem, wobec uznania powództwa, pozwanemu należy się kwota odpowiadająca 90 % kosztów zastępstwa procesowego wynikających z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu (23 sierpnia 2016r.) tj. kwota 4.320 zł (90 % x 4.800 zł). Natomiast powodowi należy się kwota stanowiąca 10 % opłaty sądowej od pozwu tj. 110,30 zł (10 % x 1.103 zł). Po skompensowaniu należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.209,70 zł.